Ankenævnet for Forsikring

Den 8. september 2014 blev i sag nr. 85416:

xxx xxxxxxxxxx
xx xxxxxxxx xxxx x
xxxx xxxxxxxxx xx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har tegnet ejendomsforsikring i Codan Forsikring A/S. Andelsboligforeningen klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde dækning i anledning af en anmeldt ansvarsskade.

Skadelidte (J.S.) er medlem af bestyrelsen i andelsboligforeningen. Hans bil blev beskadiget i december 2012, da en stor mængde sne gled ned fra taget på ejendommen og ramte hans bil. J.S. anmeldte som bestyrelsesmedlem skaden til selskabet, der har tegnet husejeransvarsforsikring for andelsboligforeningen.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klageren som skadelidte skal identificeres med andelsboligforeningen, der er skadevolderen. Selskabet har endvidere anført, at nævnet ikke har kompetence til at behandle sagen, da klagen ikke vedrører privatlivets forsikringsforhold.

Af andelsboligforeningens hjemmeside fremgår det, at foreningen består af 29 lejligheder, og at der er en daginstitution i stueetagen på 229 m^2.

Klagerens advokat har i tillæg til klageskemaet af 5/12 2013 anført:

> "Jeg skal i det følgende gøre nærmere rede for, hvorfor Ankenævnet for Forsikring bør ændre de af Codan Forsikring trufne afgørelser.: Til støtte for ændring af ovennævnte afgørelser

henvises først og fremmest til vedlagte korrespondance. Følgende skal alene ses som et supplement til det anførte i disse skrivelser.

Om sagens baggrund kan det oplyses, at bestyrelsesmedlem i andelsforeningen, J. S., natten til den 18. december 2012 parkerede sin bil på gaden foran ejendommen G.gade … , K., hvor han er bosiddende — og hvor andelsforeningen G. tillige har til huse. I løbet af natten faldt der en stor mængde sne ned fra taget som ramte de biler der stod parkerede på vejen foran ejendommen, herunder J. S. bil. Denne bil pådrog sig skader som følge af snenedfaldet.

Andelsforeningen anmeldte herefter skaden til andelsforeningens forsikringsselskab, Codan Forsikring. Forsikringsselskabet afslog herefter i skrivelse af 18. februar og 19. marts 2013 at behandle skaden, med henvisning til at der er identifikation mellem skadevolder og skadelidte, da J.S. var medlem af bestyrelsen i andelsforeningen.

Den 1. juli 2013 rettede andelsforeningens daværende advokat henvendelse til Codan Forsikring, og anmodede forsikringsselskabet om, at henvise til de bestemmelser i forsikrings betingelserne som dannede baggrund for afslaget. Codan Forsikring begrundede efterfølgende afslaget i skrivelse af 16. juli 2013 med henvisning til, at identifikation er en almindelig grundsætning i dansk erstatningsret, og at dette medfører at skadevolder ikke kan blive holdt ansvarlig overfor sig selv, og at dette således ikke er noget policespecifikt.

Den 17. juli 2013 rettede advokaten igen henvendelse til Codan Forsikring, og bad denne at oplyse grundlaget for at forsikringsselskabet påstod identifikation mellem en juridisk og en fysisk person, som værende henholdsvis andelsforeningen og J. S.

Den 19. august 2013 besvarede Codan Forsikring advokaten med henvisning til retsgrundsætningen om identifikation som bl.a. var beskrevet i bogen 'Forsikringsret, 9. udg. side 358ff', og med henvisning til at ledende personer som har indflydelse på et selskabs eller i dette tilfælde, en andelsforenings aktiviteter og udgifter, skal identificeres med andelsforeningen.

Den 12. september 2013 klagede advokaten over Codan Forsikrings afgørelse, med henvisning til, at grundsætningen om identifikation ikke kunne finde sted på den konkrete situation, idet der var at tale om et bestyrelsesmedlem af en andelsforening, hvor arbejdet skete frivilligt og ulønnet.

Den 4. oktober 2013 besvarer Codan Forsikring advokatens klage med henvisning til de tidligere gjorte anbringender, at J. S. som bestyrelsesmedlem – både er skadevolder og skadeslidte – hvorfor han ikke kan blive holdt ansvarlig overfor sig selv.

Denne afgørelse er efter min opfattelse forkert. Der kan ikke statueres identifikation mellem andelsforeningen og J. S. med hensyn til andelsforeningens almindelige skadevoldende adfærd. Andelsforeningens erstatningspligt kan således aktualiseres *både* overfor udenforstående *og* bestyrelsesmedlemmer så længe at det drejer sig om andelsforeningens almindelige erstatningspådragende adfærd, hvilken ikke har med bestyrelsesmedlemsskabet at gøre.

Jeg skal på denne baggrund anmode Ankenævnet for Forsikring om at ændre den af Codan Forsikring trufne afgørelse."

Selskabet har hertil i brev af 15/1 2014 til nævnet anført:

"Forsikringsforhold

Som bilag A fremlægges den af A/B G. tegnede forsikring. Forsikringstager er således G..
Forsikringsselskabet har noteret sig, at klager er A/B G. ved advokatfuldmægtig … og påstår på den baggrund principalt sagen afvist, allerede fordi A/B G. ikke er en privatperson og dermed ikke omfattet af den personkreds, der kan klage til ankenævnet ligesom klagen vedrører ikke privatlivets forsikringsforhold.

For det tilfælde at det antages, at klagen vedrører privatlivets forhold eller tilsvarende har Codan Forsikring A/S følgende bemærkninger til støtte for, at klager ikke skal gives medhold i klagen:

Da en juridisk enhed som A/B G. ikke selv kan rette henvendelse til en advokat, men må have nogen til at agere for sig, må det antages, at det er bestyrelsen og dermed også kravstiller J. S., der på vegne af A/B G. har anmodet om at sagen indbringes for ankenævnet.

Andelsboligforeningen opfordres (1) til at fremlægge en kopi af et bestyrelsesmødereferat eller lignende bemyndigelse, hvoraf det fremgår, at det er truffet beslutning om, at sagen skal indbringes for ankenævnet.

Måtte det vise sig, at klagen er indbragt af bestyrelsen, som J. S. er (eller var) medlem af på vegne af A/B G. med henblik at få tilkendt en erstatning til J. S. understøtter dette efter selskabets opfattelse, at der skal ske identifikation mellem J. S. og A/B G.

I den forbindelse kan det i øvrigt bemærkes, at der ikke er nogen egentlig dækningstvist med A/B G., idet snefaldsskader som den omtvistede er dækket af forsikringen. Det som er tvistepunktet er alene, om J. S. som skadelidt kan rejse et erstatningskrav overfor den juridiske person, han som bestyrelsesmedlem selv repræsenterer og dermed efter Codan Forsikring A/S' opfattelse skal identificeres med.

Om forsikringen kan i øvrigt oplyses, at der er tale en kombinationsforsikring, der omfatter forskellige dækninger, herunder en husejeransvarsdækning og en bestyrelsesansvarsdækning.

En snefaldskade som den af J. S. anmeldte skade er som nævnt normalt dækket af husejeransvarsforsikringen og kan udløse en erstatning forudsat, at de almindelige erstatningsbetingelser er opfyldt.

Snefaldsskaden er ikke omfattet af bestyrelsesansvarsdækningen, der dækker formuetab og ikke fysiske skader. Det er således ikke med den begrundelse, at der er tale om bestyrelsesansvar og, at J. S. er medlem af bestyrelsen, at selskabet har afvist dækning.

Anmeldelsen fra J. S. er registreret under husejeransvarsdækning og afvist med en 'allerede fordi' begrundelse baseret på den almindelige grundsætning om identifikation.

Yderligere om afvisning på grund af identifikation

Selskabet har i e-mail af 4. oktober 2013 nærmere redegjort for sin afvisning af sagen. E-mailen er fremlagt med klagen. Herfra skal særligt fremhæves følgende afsnit:

'Det skal nærmere forstås således, at det mulige erstatningsansvar, der kunne påhvile andelsboligforeningen for manglende agtpågivenhed i forhold til risikoen for nedstyrtning af sne og is fra taget, reelt påhviler bestyrelsesmedlemmerne, som dem der har mulighed for konkret at sikre, at der ikke sker nedstyrtninger eller, at der advares herimod.

Hvis der er ansvar skyldes dette, at forsikringsbegivenheden er fremkaldt af bestyrelsesmedlemmernes manglende agtpågivenhed og derfor kan bestyrelsesmedlemmerne ikke rejse et erstatningskrav for skade på egne ting. Identifikation er som tidligere nævnt en almindelig grundsætning i dansk (erstatnings- og forsikrings)ret, der sikrer, at skadevolder ikke kan blive holdt ansvarlig overfor sig selv.

I har anført, at grundsætningen ikke burde gælde overfor bestyrelsesmedlemmer i en andelsboligforening, idet de er frivillige og ulønnede og videre, at det i givet fald vil være svært få andelshavere til at melde sig til bestyrelsesarbejdet.

Desværre fritager det forhold, at arbejdet er frivilligt og ulønnet ikke bestyrelsesmedlemmer for ansvar. Se f.eks. 'Bestyrelsesansvaret', 1997, side 418 ff. hvor det generelle bestyrelsesansvar i andelsboligforeninger er beskrevet. Det er heri bl.a. forudsat og beskrevet, at en frivillig og ulønnet bestyrelse kan blive holdt ansvarlig overfor 3. mand og spejlet heraf er, at bestyrelsen selvfølgelig også kan identificeres med den forening de repræsenterer, i de tilfælde, hvor det teknisk set er foreningen, der er skadevolder (og forsikringstager.)'

Sidstnævnte passus er medtaget for at illustrere, at selve det forhold, at bestyrelsen er ulønnet ikke har betydning for en bestyrelses erstatningsansvar. Det kunne misforstås derhen, at selskabet har ment, at der i nærværende sag er tale om et bestyrelsesansvar. Det er ikke tilfældet. Hensigten har alene været, at sammenligne med den situation, hvor der rejses et egentligt bestyrelsesansvar over for en frivillig og ulønnet bestyrelse i fx en sportsklub. I sådanne situationer er det ikke en hindring for gennemførelse af et erstatningskrav, at bestyrelsen er frivillig. På samme måde er det ikke en hindring for anvendelse af identifikationsprincippet, at bestyrelsen i A/B G. er frivillig og ulønnet.

Grundsætningen om identifikation er beskrevet af Henning Jønsson og Lisbeth Kjærgaard i Dansk Forsikringsret, 9. udg. side 358 ff. Heraf fremgår bl. a.:

'Et 'begreb' kan ikke fremkalde en forsikringsbegivenhed. Det kan kun mennesker af kød og blod. Hvis reglerne om fremkaldelse af forsikringsbegivenheden ikke skal være helt uden betydning i selskabsforhold — og det skal de givetvis ikke — er man nødt til at anerkende, at der i et vist omfang sker identifikation i selskabsforhold. Det må navnlig antages, at der sker identifikation mellem på den ene side selskabets bestyrelse og direktion og på den anden side selskabet som sådant.'

Som nævnt i vores afvisning af 19. marts 2013, fremlagt som bilag af klager, er J. S. en del af den personkreds (bestyrelsen), der er forpligtet til at sørge for, at andelsboligforeningen opfylder sine forpligtelser overfor omverdenen, herunder sørge for, at der ikke falder is og sne ned fra ejendommens tag eller sætte advarselsskilte op om risikoen herfor.

Ansvar som sådan er ikke dokumenteret i denne sag, men det mulige erstatningsansvar, der kunne påhvile andelsboligforingen på grund af manglende agtpågivenhed overfor risikoen for snefaldsskader, er reelt baseret på, at andelsboligforeningens bestyrelse ikke har iværksat de fornødne afværgeforanstaltninger.

Et erstatningsansvar vil således være baseret på bestyrelsens forsømmelse af sine pligter og derfor kan selvsamme bestyrelse - eller et medlem heraf - ikke modtage en af forsømmelsen udløst erstatning.

Jeg vedlægger som bilag B kopi af skadesanmeldelsen, hvoraf fremgår, at J. S. selv har anset det for nødvendigt, at andelsboligforeningen dvs. bestyrelsen afskærmede for nedstyrtning af sne og is.

ooo0ooo

Afslutningsvis skal det bemærkes, at skaden formentlig ville være dækket af en kaskoforsikring, med mindre reparationsudgifterne er under selvrisikoen.

Klager opfordres (2) til at oplyse, om der er tegnet kaskoforsikring på bilen og til at oplyse og dokumentere reparationsudgiften."

Klageren har ikke fulgt selskabets opfordringer.

Nævnet har fået forelagt sagens bilag. Et uddrag af disse vil blive gengivet i det følgende.

J.S. har i skadesanmeldelsen bl.a. som svar på spørgsmålet "Mener du/I selv du/I er ansvarlig for skaden?" sat kryds i feltet "ja" og anført: "Da vi selvfølgelig har pligt til at rydde/afskærme for nedstyrtning af sne/is". Han har videre anført, at skaden ikke er anmeldt til skadelidtes (altså hans eget) kaskoforsikringsselskab "da A/B G. har ansvaret".

Uddrag af nævnets vedtægter:

"§ 3
Stk. 1. Nævnet er kompetent til at behandle klager vedrørende privatlivets forsikringsforhold samt alle klager vedrørende motorkøretøjsforsikring, jf. dog § 2, stk. 5 og 6.
Stk. 2. Nævnet kan endvidere behandle klager vedrørende forsikringsforhold af erhvervsmæssig karakter, såfremt forholdet ikke adskiller sig væsentligt fra private forsikringsforhold.
Stk. 3. Klager vedrørende forsikringsforhold af erhvervsmæssig karakter i øvrigt falder uden for nævnets kompetence."

I policen hedder det bl.a.:

"**Forsikringstager:** A/B G. (adresse)"

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**Hvem er dækket?**
2. Forsikringstageren med flere

Forsikringstageren som ejer af den forsikrede ejendom, samt medhjælp beskæftiget ved ejendommens pasning.

Hvad omfatter Husejeransvarsdækningen?
3. Husejeransvarsdækningen omfatter:
– sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting, når erstatningsansvar pålægges sikrede som ejer af ejendommen,
…
Hvad omfatter Husejeransvarsdækningen ikke?
…
7. Egne ting, varetægt med videre
Skade på ting, som sikrede eller de sammen med sikrede boende familiemedlemmer:
– ejer,
– har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring, bearbejdning eller behandling,
– har sat sig i besiddelse af,
– har i varetægt af anden grund."

Nævnet udtaler:

Det er nævnets opfattelse, at tvisten vedrører privatlivets forsikringsforhold. Nævnet er derfor kompetent til at behandle sagen, jf. § 3 i nævnets vedtægter.

J.S. er bestyrelsesmedlem i andelsboligforeningen. Hans bil blev i december 2012 beskadiget af sne, der faldt ned fra andelsboligforeningens tag.

Husejeransvarsforsikringen dækker det erstatningsansvar, som sikrede pådrager sig som ejer af ejendommen. Sikrede er ifølge forsikringsbetingelserne forsikringstageren, som ifølge policen er andelsboligforeningen G. En andelsboligforening er en juridisk person bestående af private andelshavere, der repræsenteres af en bestyrelse.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist dækning af skaden på bilen i henhold til husejeransvarsforsikringen med henvisning til, at der skal ske identifikation mellem skadelidte (bestyrelsesmedlemmet) og skadevolderen (andelsboligforeningen). Nævnet har herved bl.a. lagt vægt på, at

spørgsmålet om bestyrelsen - som J. S. er medlem af - har forsømt sine pligter, er afgørende for andelsboligforeningens mulige erstatningsansvar.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels